

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput X. Parvuli sine baptismo extincti puniuntur pœnâ sensûs, hoc est
ignis infernalis cruciatu, non pœnâ damni dumtaxat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

tiae affectum, & ided non ponat nec figat aliquem statum pro parvulis absque baptismo extinctis.

163 Sed gratis & arbitrariè istum comminiscitur quaestionis statum: cum Sfondrati expressiones plus sonent, ut supra vidimus. Et ad quid inanibus commentis istis, sterilibusque argutiis imbecilles animas decipere: cum praelectio ista, utpote perfecti amoris affectus (uti fateatur pag. 53. & seqq.) locum non habeat in parvulis illis, à Deo habitualiter averfis, omnique gratiâ destitutis; uti nec in ipsis locum habet praesentia illa praeservatio à peccato actuali, uti etiam supra demonstravimus.

Paradoxum decimum-quartum.

164 Decimo-quarto, eadem pag. 164. dicit in parvulis, morientibus sine baptismo, maximam Dei misericordiam elucere: quia praeservantur ne peccent, ne jacturam innocentiae faciant, ne perpetuis ignibus crucientur. Quae omnia.... ad Christi merita & redemptionem pertinent, & sunt planè magna portio amoris & gratiae, ait pag. 48. Sed his obstat Augustinus epist. 217. ad Vitalem, ubi inter duodecim sententias, quas ad fidem Catholicam pertinere dicit, hanc statuit ordine quartam: *Scimus (gratiam Dei) non omnibus hominibus dari.... quod maxime apparet in parvulis.... Quomodo dicitur omnes homines eam fuisse accepturos, si non illi, quibus non donatur, eam sua voluntate respnerint; quoniam vult omnes homines salvos fieri: cum multis non detur parvulis, & sine illa plerique moriantur, qui non habent contrariam voluntatem, & aliquando cupientibus, festinantibusque parentibus, ministris quoque volentibus ac paratis, Deo volente non detur, cum repente, antequam detur, expirat, pro quo ut acciperet correbatur?*

165 Obstat etiam Tridentinum sess. 6. de justificatione, ubi agens de justificatione, exordiumque illius, cap. 3. sic habet: *Est Christus pro omnibus mortuus est, non omnes tamen mortis ejus beneficium recipiunt, sed si dumtaxat, quibus meritum passionis ejus communicatur.* Statimque addit communicationem istam meritorum Christi fieri per baptismum, *per quem in Christo renascimur.* Unde in expositione fidei per Illustrissimum Episcopum Condomensem facta, atque ab Innocentio XI. pluribusque Cardinalibus laudata, sic habetur: *Cum parvuli nequeant supplere defectum baptismi per actus fidei, spei & charitatis, nec per votum suscipiendi Sacramentum; credimus, quod nisi reverà illum suscipiant, nequaquam participes gratiae redemptionis fiant, quodque ita in Adamo morientes, nullam cum Jesu Christo partem habeant.* Nullam proinde cum gratia ipsius: cum omnis gratia Christi, sit vel justificatio, vel quoddam exordium ipsius, seu dispositio ad illam, & inde ad gloriam. Per consequens omnis gratia Christi est vivificatio quaedam, saltem inchoata. Qua de re plura

videri possunt supra Prolegom. 6. c. 15. §. 7. Nullam verò justificationis, nullam vivificationis inchoationem habent parvuli, qui Sacramento redemptionis expertes, nulla in Redemptoris regno & corpore parte sunt. Quisquis autem dixerit, quod in Christo vivificabuntur etiam parvuli, qui sine Sacramento ejus participatione de vita exeunt; hic profectò & contra Apostolicam Praedicationem venit, & totam condemnat Ecclesiam, ubi propterea pro baptizandis parvulis festinat & curritur, quia sine dubio creditur, aliter eos in Christo vivificari omnino non posse. Qui autem non vivificatur in Christo, restat ut in ea condemnatione maneat, de qua dicit Apostolus: *Per unius delictum in omnes homines ad condemnationem.* Paradoxum ergo est dicere, in eis parvulis, quibus baptismi gratia minimè conceditur, maximam Dei misericordiam elucere: cum ira Dei maneat super eos, cumque omnino alieni sint à vita Christi, omnino alieni sunt à beneficio seu fructu redemptionis ipsius. Ipsimet, si loqui possent, Sfondratiis adulationibus contradicerent, & clamarent: *Da nobis vitam Christi; in Adam mortui sumus... Fiat misericordia cum miseris; ut quid eorum innocentia ultra modum laudatur? Inveniunt Salvatorem, non sentiant adulatorem.* Augustinus serm. 293.

Ex dictis toto hoc capite colligitur, cum 166 non dissolvere, sed implicare nodos Theologiarum difficultatum, qui humanis affectibus (ut loquuntur Gallicani Praesules in epistola saepius memorata) exilibusque argutiis magis quam Ecclesiae traditione ducitur. Quod profectò Sfondratus non fecisset, si Augustini vestigiis institisset; sed quia non institit (pagina quippe 164. fateatur nunquam Augustinum hoc modo philosophatum esse, nec voluisse aliis adimere libertatem, in causa parvulorum, ea omnia dicendi, quae opportuna viderentur) dum plus sapere voluit quam Augustinus (à Deo specialiter electus ad confutandos Pelagianorum errores) evanuit in degeneres mollesque sententias (verba sunt eorumdem sapientissimorum Praesulum) quae pietatis speciem ipsam pietatis infringunt.

CAPUT X.

Parvuli sine baptismo extincti puniuntur poenitentia sensu, hoc est ignis infernalis cruciatu, non poenitentia damni dumtaxat.

167 Quod immanis error sit, ab inferno damnationeque absolvere parvulos sine Christi Sacramento defunctos, constat ex dictis capite praecedenti, nimirum ex Concilio Lugdunensi sub Gregorio X. & Florentino sub Eugenio IV. quorum ista est definitio: *Illorum animas, qui in actuali mortali peccato, vel cum solo originali decedunt, mox in infernum descendere, poenitentia tamen disparibus puniendos.* Nec non ex Gelasio I. epist. ad Episcopos per Pi-

centum declarante, quod non renati infantes... perpetuam damnationem puniuntur. Constat denique ex Evangelio Marci 16. Qui non crediderit, condemnabitur. Et Apostolo Rom. 5. Judicium ex uno in condemnationem. Dicant isti (ait Augustinus) quomodo ex uno delicto in condemnationem, nisi quia sufficit ad condemnationem unum originale peccatum? L. 2. de nupt. & concup. c. 27. Unde epist. 166. c. 8. de dictis parvulis ait: damnari eos & sancta Scriptura, & sancta testis est Ecclesia. Et hanc vocat Apostolicam, robustissimam, ac fundatissimam fidem. Nihilominus de iis Sfondratus pag. 719. constat (inquit) ignis poenam immunes fore; id enim ratio, omniumque Theologorum autoritas evincit. Verum utrumque a veritate alienissimum ex dicendis constabit. Imò contrarium esse de fide plerique Patres censuerunt, constanque Veterum sententia fuit de sensibili poena ipsorum.

168 Et Patrum quidem sententia de sensibili poena parvulorum stetit, donec (inquit Eminentiſſimus Cardinalis de Noris in Vindiciis Augustinianis c. 3. §. 5.) post ducentimum supra millesimum annum Christiana Epochae, novae opinionis à Scholasticis proculsa sunt. Qui, si in Patrum voluminibus tantum studii ac laboris posuissent, quantum Aristoteli explicando impenderunt, profectò S. Augustini sententiam non obduxissent, neque eorum plerique Pelagianorum opinionem (de naturali parvulorum sine baptismo extinctorum beatitudine, perfectiori quam in hac vita haberi queat, citra dolores & tristitiam) hominum mentibus tam alte infixissent. Sed per Scholasticorum illorum argutias & controversias factum est, non ut quod olim ad fidem pertinebat, hodie non pertineat (verbum enim Dei quod revelatum est, semper manet revelatum) sed ut quod olim à plerisque Patribus cognoscebatur esse de fide, hodie non cognoscat esse de fide. Aliud namque est, veritatem aliquam esse de fide, aliud cognosci esse de fide; suntque aliquae veritates, quas ut fidei veritates universa recipit Ecclesia; & his nemo contradicere potest sine errore in fide. Sunt & aliae, quas aliqui putant esse de fide, eò quòd inveniunt eas à gravissimis Patribus considerari velut ad fidem pertinentes: at quia eas Ecclesia universa non recipit, ut definitam fidei doctrinam, sed iis multi contradicunt, Ecclesiam permittente, vel tolerante; idcirco qui eas de fide esse censent, non possunt nec debent censuram configere contrarium sentientes.

169 Quòd itaque parvuli sine baptismo extincti, in inferno puniantur poena sensus, probatur ex Scriptura Matth. 25. ubi Christus, iudicium universale describens, duas tantum iudicandorum classes ponit, unam ad dexteram, cui adjudicabit regnum caelorum; alteram ad sinistram, quam damnabit ad ignem aeternum. Ergo (inquit Augustinus serm. 14. de verb. Apost.) parvuli non regenerati, neque

in dextra non futuri, sed in sinistra, ibunt in ignem aeternum. Venturus est Dominus (inquit) & iudicaturus est de vivis & mortuis, sicut Evangelium loquitur. Duas, non tres partes facturus est, dextram & sinistram. Sinistris dicitur est: Ite in ignem aeternum... dextris dicitur: Venite benedicti Patris mei, percipite regnum; &c. Nullus relictus est locus medius, ubi ponas infantes... nullum medium locum in Evangelio novimus. Ecce in dextra regnum caelorum est... Qui ibi non est, in sinistra erit. Quid erit in sinistra? Ite in ignem aeternum. Qui non in dextra, procul dubio in sinistra. Ergo qui non in regno, procul dubio in igne aeterno... Igitur quamdiu confiteris parvulum non futurum in regno (quod fides Catholica docet) fateris futurum in igne aeterno. Eodem modo ex illo Evangelii loco arguit Gelasius Papa epist. 7. sicut & Concilium Generale totius Africae anno 418. celebratum can. 2. Quem Canonem in antiquis Codicibus extare ostendit Card. de Noris Histor. Pelag. l. 1. c. 1;

170 Probatur 2º. ex Apocal. 20. ubi S. Joannes pariter describens iudicium extremum, primò dicit, in illo mortuos esse iudicandos, magnos & pusillos: 2º. generaliter pronuntiat, eos qui non fuerint scripti in libro vitae, esse mittendos in stagnum ignis. Quòdque hæc est mors secunda. *Vidi mortuos, magnos & pusillos, stantes in conspectu throni; & libri aperti sunt... Et iudicati sunt mortui ex his quae scripta sunt in libris, secundum opera ipsorum... Et infernus, & mors missi sunt in stagnum ignis. Hæc est mors secunda. Et qui non inventus est in libro vitae scriptus, missus est in stagnum ignis.* Hunc locum Augustinus aliique Patres Pelagianis opponunt, tamquam convincentem: cum enim fide constet parvulos, sine baptismo mortuos, non esse descriptos in libro vitae, manifestè conficitur, eos mitti in stagnum ignis, subireque mortem secundam.

171 Scio à nonnullis asseri, sacra illa testimonia non loqui de parvulis; sed isti manifestè recedunt à Patribus, per ea Pelagianos oppugnantibus.

172 Scio etiam Bellarminum l. 2. de amiss. grat. c. 5. ob sacra illa testimonia admittere, quòd parvuli mittantur in stagnum ignis aeterni; sic tamen ut eo non crucientur; quia vel erunt (inquit) in parte superiori istius stagni extra flammam, vel licet sint in flamma, hæc tamen non habebit vim urendi, sed tantum detinendi ipsos.

173 Verum imprimis glossa ista nimis remota est à sensu obvio, in quo intelligenda est divina Scriptura, dum nihil cogit ab eo recedere. Deinde si glossa ista valeret respectu parvulorum, valeret & respectu adultorum; quò dato, ex Scriptura evinci non posset, adultos, mortuos in mortali peccato, igne cruciandos aeterno. Denique commentitiam illam glossam Augustinus perspicuè rejicit l. de fid. & oper. c. 16. hisce verbis: *Neque illud dici poterit,*

in quo nonnulli seipfos seducunt, ignem aeternum dictum, non ipsam combustionem aeternam. ... ut scilicet ipse ignis aeternus sit, combustio verò eorum, hoc est operatio ignis in eos, non sit aeterna: cum & hoc providens Dominus, sententiam suam conclusit ita dicens: „ Sic ibunt „ hi in COMBUSTIONEM AETERNAM. „ Erit ergo aeterna combustio, sicut ignis.

174 Eodem modo SS. Patres exponunt locum allegatum ex Apocalypsi: nam Augustinus l. 19. de Civit. Dei c. 28. mortem secundam sic exponit: *Eorum qui non pertinent ad Civitatem Dei, erit è contrario miseria sempiterna; qua etiam secunda mors dicitur: quia nec anima ibi vivere dicenda est, quae à Dei vita aliena erit; nec corpus, quod aeternis doloribus subjacebit.* Similiter S. Fulgentius l. 1. ad Monim. c. 6. dicit, mortem primam consistere in separatione animae & corporis, & secundam in aeterna cruciatione animae & corporis. Ergo mors secunda & stagnum ignis, apud S. Joannem in Apocal. juxta SS. Patres, non solum importat poenam damni, seu privationem visionis beatificae, sed & poenam sensus, seu aeternos dolores, cruciatuque animae & corporis.

175 Hinc probatur 3°. assertio nostra ex Gelasio Papa, Concilio Generali Africae citato, & SS. Patribus Augustino & Fulgentio jam relatis, qui eam ut certam tradunt, & Fulgentius quidem (cujus maxima semper autoritas fuit in Ecclesia Dei) eam ut fide certam tradidit in libro de fide ad Petrum c. 27. hisce verbis: *Firmissimè crede, & nullatenus dubites, non solum homines jam ratione utentes, verum etiam parvulos, qui sine in uteris matrum vivere incipiunt, & ibi moriuntur, sive jam de matribus nati sine Sacramento sacri Baptismatis de hoc saeculo transeunt, ignis aeterni sempiterno supplicio puniendos.* Capite verò 44. subjungit: *Hec in eim quadraginta capitula ad regulam verae fidei firmissimè pertinentia, fideliter crede, fortiter tene, veraciter patienterque defende. Et si quem contraria his dogmatizare cognoveris, tamquam pestem fuge, & tamquam haeticum abjice.* Nolim tamen hanc censuram notare contrarium asserentes: quia dogma istud SS. Patrum olim à fidelibus creditum, successu temporis oblitutum, & non solum in dubium revocatum, sed & à pluribus Theologis magnis, Ecclesiam tolerante, contradicium scimus.

176 Interim Augustino & Fulgentio concinunt Hieronymus l. 3. Dialogorum in Pelagianos. Quindecim Episcopi Africani pro fide in Sardinia exules in l. de Incarn. & grat. Gregorius Magnus l. 9. Moral. ad ea Jobi verba: *Multiplicasti vulnera mea, etiam sine causa.* S. Prudentius l. de praedest. c. 16. S. Alcimus Avitus, Archiepiscopus Viennensis, in carmine de castitatis laude ad Fulcinam sororem. *Isidorus l. 1. sent. 22. &c. Anselmus de conceptu Virginis & pecc. orig. c. 22. S. Aelredus l. 1. spec. charit. c. 15.*

Nec dissentiunt Nazianzenus orat. 40. & Ambrosius l. 2. de Abraham c. ult. quamvis enim verba ipsorum, seorsim à textu, aliquid habeant difficultatis, considerato textu contra nos urgeri non possunt. Cum utroque loco loquantur aequaliter de adultis, non voluntariè, sed casu, aut necessitate aliquà mortuis absque baptismo, ac de parvulis. Nazianzenus etiam dicat, eos improbitate carere, utpote qui baptismi jacturam passi potius fuerint, quàm fecerint. Ipsis proinde etiam objicientibus incumbit explicare sensum ipsorum, qui catholicae veritati non contradicat. Cum igitur aiunt, eos supplicium non accipere, de solo illo intelligendi videntur, quod neglectui, vel contemptui baptismi debitum est.

178 Probatur 4°. ratione fide illustratà, quia peccatum originale est mortale, cum afferat mortem animae, primam & secundam, constituatque hominem sub potestate diaboli secundum animam, ut Augustinus probat ex exorcismis Ecclesiae, ante baptismum adhiberi solitis; ipsum denique constituat irae filium, juxta illud Ephes. 2. *naturà filii irae.* Porro si filii irae, ergo filii pœna, filii gehenna, ut Augustinus arguit tr. 44. in Joan. Enimverò cum per baptismum parvuli, de quibus agimus, non liberentur à potestate diaboli, in aeternum manent sub illius potestate. *Si autem non eruitur de potestate tenebrarum, & illic remanet parvulus, quid miraris in igne aeterno cum diabolo futurum, qui in regnum Dei intrare non sinitur?* Augustinus l. 3. oper. imperf. in Julian. Cumque parvuli in hac vita, ob solum originale puniantur poenà sensus, tot utique miseris corporalibus, uti quotidie videmus, decet Dei justitiam, quòd etiam in altera vita, quae tempus est vindictae, poenà sensus puniantur. Maxime cum corpora ipsorum futura non sint impassibilia, utpote non glorificata. Nihil proinde impedit, quominus patiantur ab igne, in quem (secundum Oracula sacra) mittentur. Et quomodò nullum dolorem, nullam tristitiam concipient ex perpetuo suo exilio, omnium tristissimo, ad locum inferni horridum & tenebrosum, ubi nihil visuri sunt nisi horribilia spectra daemonum & damnatorum, nihil audituri nisi horrendas ipsorum blasphemias & ululatus? Quomodò animae ipsorum nullam tristitiam concipient ex poena damni, quae longè gravior erit, quàm poena sensus? Profectò negari non potest, quòd cognoscitur sint gravitatem istius poenae: cum ratio naturalis dicat, eum qui poenà magnà puniatur, ipsum tali poenà punientis; sitque certum quòd aderunt universali judicio, in quo audient sententiam suae condemnationis, cognoscentque aequitatem illius, sicut ceteri damnati. Impossibile verò est quòd non doleant se justo judicio aeternum privatos aeternà felicitate, ad quam creati erant, perveniendi que potentiam habebant, vel in voluntate